Emoties in beeld: een vergelijkende analyse van emotieweergave, emotieregulatie en normativiteit in Sesamstraat-afleveringen tussen de jaren 90 en hedendaagse afleveringen

Student: Eline Brasser (S5746760)

Begeleider en eerste beoordelaar: dr. L.W. (Lourens) van Haaften
Tweede beoordelaar: prof. dr. A.E.M.G. (Alexander) Minnaert

Rijksuniversiteit Groningen
Faculteit der Gedrags- en Maatschappijwetenschappen
Bachelorwerkstuk Pedagogische Wetenschappen
Mei 2026

Aantal woorden: 5412

Abstract

This study focuses on the differences and similarities in the portrayal of emotions and emotion regulation in the Dutch episodes of the children's program Sesame Street from the 1990s and in more recent episodes. The study examines which emotions are depicted, the nature of those emotions, how they are expressed, and how regulation is portrayed. It also examines the normative aspects surrounding these emotions. Using content analysis, four episodes from both periods were analyzed. The results show that a comparable range of emotions can be found in both periods, although more frequent and diverse emotions were observed in the more recent episodes. While the more recent episodes depict an individual experience of emotions, this was much more common in interactions during the 1990s. A striking difference is the explicit naming of emotions in more recent episodes, whereas in the 1990s these still had to be inferred from the context. There are also differences in terms of regulation: in the 1990s, emotions are put into perspective or resolved, whereas in more recent episodes there is room for reassurance and the expression of emotions, providing that it remains socially acceptable. The research shows that emotions in recent episodes are more explicit, more individualistic, and more regulated, in which the program both reflects and contributes to the normative discourse surrounding emotions.

Samenvatting

Dit onderzoek richt zich op de verschillen en overeenkomsten in de weergave van emoties, emotieregulatie en normativiteit in de Nederlandse afleveringen van het kinderprogramma Sesamstraat uit de jaren 90 en recentere afleveringen vanaf 2015. Het onderzoek gaat na welke emoties worden weergegeven, wat de aard van die emoties is, hoe ze tot uiting komen en hoe regulatie wordt weergegeven. Ook wordt gekeken naar de normatieve aspecten rondom deze emoties. Met behulp van contentanalyse zijn vier afleveringen uit beide periodes geanalyseerd. De resultaten laten zien dat er in beide periodes een vergelijkbaar scala aan emoties te vinden is, hoewel er in de recentere afleveringen vaker en meer diverse emoties werden waargenomen. Terwijl de recentere afleveringen een individuele beleving van emoties laten zien, kwam dit in de jaren negentig veel vaker voor in interacties. Een opvallend verschil is het expliciet benoemen van emoties in recentere afleveringen, terwijl deze in de jaren negentig nog uit de context moesten worden afgeleid. Er zijn ook verschillen op het gebied van regulering: in de jaren negentig worden emoties in perspectief geplaatst of opgelost, terwijl er in recentere afleveringen ruimte is voor geruststelling en het uiten van emoties, mits het sociaal acceptabel blijft. Het onderzoek toont aan dat emoties in recente afleveringen explicieter, individualistischer en meer gereguleerd zijn, waarbij het programma zowel een weerspiegeling is van, als een bijdrager aan normativiteit rondom emoties.

Inhoudsopgave

Inleiding 4

Methode 5

Onderzoeksdesign 5

Dataverzameling 6

Operationalisering 6

Selectie 7

Procedure 8

Analyse 8

Resultaten 10

Gepresenteerde emoties.....10

Individuele versus relationele context emoties.....13

Manier van emoties uiten 13

Emotieregulatie 14

Normativiteit 18

Conclusie 20

Discussie 21

Referentielijst 22

Bijlage 1 25

Inleiding

Emoties hebben een steeds prominentere plaats gekregen binnen historisch onderzoek. Steeds vaker richt onderzoek zich op hoe emoties afhankelijk zijn van sociale en culturele contexten en de manier waarop dit kan veranderen over de tijd (Plamper, 2017). Wat en op welke manier men iets voelt, hangt sterk af van patronen die binnen een samenleving zijn aangeleerd. Emoties zijn immers niet puur individueel en biologisch, maar worden in sterke mate gevormd door sociale en culturele contexten (Ahmed, 2014). Daarnaast zijn emoties niet enkel ervaringen, maar ook constructies van culturele normen en verwachtingen.

Deze contexten spelen een cruciale rol bij de vorming van emotionele ontwikkeling. Daarbij is er binnen deze ontwikkeling ook een centrale rol voor pedagogiek en onderwijs. Op scholen en andere opvoedkundige instituties zijn cruciale opvattingen over de emotionele ontwikkeling van het kind ontstaan en verspreid, bijvoorbeeld rondom expressie en empathie (Toro-Blanco, 2020). Kinderen die zich volop in hun emotionele ontwikkeling bevinden, worden via deze instituties sterk beïnvloed door de dominante gedachtegang over emoties en leren wat 'passend' emotioneel gedrag is (Olsen, 2015). Op deze wijze hebben zowel de pedagogische literatuur als de instituties bijgedragen aan het vormgeven van een 'goede' emotionele ontwikkeling (Zembylas, 2016).

De invloed beperkt zich niet alleen tot de formele onderwijscontexten. In de hedendaagse samenleving waarin technologie niet meer weg te denken is, spelen media ook een grote rol in het beïnvloeden van de emotionele ontwikkeling van kinderen. De invloed hangt sterk af van de inhoud en de doeleinden van de media. (Harverson et al., 2025). Media dienen niet altijd als vermaak, maar kunnen ook constitutief en productief werken op emoties; er kunnen emoties worden opgewekt, worden versterkt en van betekenis worden voorzien (Lünenborg & Maier, 2018).

Kinderprogramma's op televisie bestaan al vele decennia en worden al op jonge leeftijd dagelijks bekeken. Opvoedkundige ideeën en culturele verwachtingen komen hierin samen en dragen bij aan de overdracht en normalisering van emotionele normen (Toro-Blanco, 2020). Eerder onderzoek laat zien dat kinderen via televisie leren over welke emoties er bestaan, hoe daarmee wordt omgegaan en wat correct sociaal-emotioneel gedrag is. Kwalitatief goede educatieve kinderprogramma's die emoties expliciet tonen, bieden kinderen modellen voor sociaal-emotioneel gedrag en leren kinderen wat wenselijk en niet wenselijk is rondom emoties. (Kostyrka-Allchorne et al., 2020).

Een van de meest bekeken kinderprogramma's in Nederland is *Sesamstraat,* een kinderprogramma dat bekend staat om een combinatie van Muppets en acteurs waarbij 'spelenderwijs' leren centraal staat. Het programma heeft een Amerikaanse oorsprong en is sinds 1976 te zien in Nederland. Door de hoge kijkcijfers is het een invloedrijk programma met pedagogische doeleinden, ook op het gebied van socialisering rondom emoties (Fisch, 2004). Hoewel er meermaals onderzoek is gedaan naar de effecten van het programma op schoolprestaties waarbij wordt gesteld dat het programma positieve effecten kan hebben op schoolse vaardigheden (Kearney & Levine, 2019), is er beperkt onderzoek rondom de presentatie van emoties in het programma uitgevoerd.

Sesamstraat is een belangrijk instituut in het medialandschap waarmee het programma tot op zekere hoogte invloed uitoefent op de heersende emotiecultuur. Echter is het programma niet statisch en is het onder invloed van veranderende culturele en sociale normen in ontwikkeling (Fisch, 2004). Het is relevant om in kaart te brengen hoe emoties worden weergegeven, gereguleerd en genormeerd in de Nederlandse afleveringen van Sesamstraat, om veranderingen en patronen te kunnen herkennen. Dit onderzoek richt zich op de emoties die getoond worden in de Nederlandse afleveringen uit de jaren 90 die tegenover hedendaagse afleveringen (vanaf 2015) worden geplaatst. Hiermee draagt dit onderzoek bij aan nieuwe inzichten rondom de mogelijk veranderende rol van emoties in de media.

De centrale onderzoeksvraag luidt: *In hoeverre verschillen afleveringen van het programma Sesamstraat uit de jaren 90 en hedendaagse afleveringen (vanaf 2015) in de weergave, regulatie en normalisering van emoties?*

De wetenschappelijke relevantie van dit onderzoek ligt in de analyse van veranderingen en patronen met betrekking tot emoties in Sesamstraat, waarmee het een brug vormt tussen emoties in historisch onderzoek en de effecten van media op de sociaal-emotionele ontwikkeling van het kind en de pedagogiek.

Methode

Onderzoeksdesign

Dit onderzoek is een cultuurhistorisch onderzoek dat voornamelijk kwalitatief van aard is, met kwantitatieve elementen in de vorm van frequenties. Deze manier van onderzoek zorgt voor een completer beeld van overeenkomsten en verschillen tussen de twee

tijdsperioden (Creswell & Plano Clark, 2018). Er is gebruikt gemaakt van een contentanalyse. Dit is een passend design voor dit onderzoek, omdat het geschikt is voor de analyse van media. Patronen en verschillen kunnen hiermee handig worden vastgesteld (Krippendorff, 2018).

Dataverzameling

De analyse werd uitgevoerd aan de hand van vier afleveringen uit de jaren 90 en vier hedendaagse afleveringen (vanaf 2015). Dit ging om expliciet Nederlandse afleveringen, die in Nederland zijn geproduceerd en uitgezonden. Deze afleveringen waren beschikbaar via online platforms zoals Youtube en NPO start.

Operationalisering

Emoties kunnen worden opgevat als constructies die ontstaan uit een combinatie van lichamelijke sensaties in combinatie met context en culturele kennis (Barret et al., 2019). In dit onderzoek wordt een emotie gedetecteerd als de emotie fysiek wordt geuit (in gezichtsuitdrukking of lichaamstaal), als het naar voren komt in taalgebruik en daarnaast wordt een emotie genoteerd als de emotie wordt benoemd door het figuur zelf of een ander. Emoties worden immers niet alleen herkenbaar door gezichtsuitdrukkingen of lichaamstaal, maar ook door spraak en gedrag (Barrett et al., 2019). Dit onderzoek richt zich louter op observeerbare externaliserende emoties, niet op internaliserende processen die verbonden zijn aan emoties.

Emotieregulatie kan worden gedefinieerd als een proces waardoor de uiting en ervaring van een emotie van de ander of zichzelf wordt beïnvloed (Sheppes, G., Suri, G., & Gross, J. J. 2015). Voor dit onderzoek is dit als uitgangspunt gebruikt, maar is er concreet gekeken of er een reactie op de emotie aanwezig was en of de emotie ook echt anders werd ervaren, waarbij dit ook nadrukkelijk zichtbaar werd, bijvoorbeeld in veranderende lichaamstaal of het spreken. Wanneer een zin zowel een emotie als een regulatie bevatte, zijn deze beide genoteerd.

Zelfregulatie kan worden gedefinieerd als een proces waarbij het individu eigen gedrag, gedachten en emoties kan aanpassen op basis van prikkels met het oog op bepaalde doelen (Janicaud et al., 2026). Voor dit onderzoek is dit als uitgangspunt gebruikt, en is er concreet gelet op een reactie op de eigen ervaren emotie. Wanneer dit het geval bleek is er gekeken of de emotie hierdoor anders werd ervaren waarbij dit nadrukkelijk werd laten zien, wederom in veranderende lichaamstaal of het spreken.

Selectie

Er is specifiek voor de jaren 90 gekozen om een historisch perspectief te kunnen bieden en tegelijkertijd goed te kunnen vergelijken, door een redelijke beeldkwaliteit in de afleveringen en een soortgelijke structuur van de afleveringen. Er is voor vanaf 2015 gekozen omdat er vanaf die periode toegenomen aandacht is gekomen voor emoties en emotieregulatie in pedagogische contexten (Jones & Bailey, 2019). De analyse van vier afleveringen uit elke periode maakt het onderzoek haalbaar binnen de beperkte tijd die beschikbaar is.

Er is op Youtube gezocht naar een afspeellijst van 'Sesamstraat afleveringen uit de jaren 90'. Binnen die afspeellijst zijn de afleveringen willekeurig gekozen, om het onderzoek zo objectief mogelijk te maken. Dit zorgt voor een zo neutraal mogelijke selectie binnen de beperkingen van het onderzoek. Er is niet geselecteerd op titels of inhoud, enkel is gelet op aanwezigheid van titels en jaartallen, om de afleveringen terug te kunnen vinden en te contoleren of het uit de gewenste periode kwam. Wanneer dit niet het geval was werd er teruggekeerd naar de afspeellijst om een nieuwe aflevering te kiezen. Vervolgens is er gezocht naar een afspeellijst: 'Sesamstraat afleveringen'. Ook hier is bij het selecteren van afleveringen gelet op de aanwezigheid van titels en jaartallen. Ook hier werd er teruggekeerd naar de afspeellijst als deze gegevens er niet bij stonden.

De volgende afleveringen werden geanalyseerd:

Jaren 90:

1. *Sesamstraat – Het circus (1992)*
2. *Sesamstraat – Tommie kan niet slapen (1992)*
3. *Sesamstraat – De pet van meneer Aart (1998)*
4. *Sesamstraat – Muziek luisteren (1992)*

Hedendaags (vanaf 2015)

1. *Sesamstraat – Spannend (2019)*
2. *Sesamstraat – 10 voor Bert & Ernie (2019)*
3. *Sesamstraat – Koken (2018)*
4. *Sesamstraat – Namen (2019)*

Procedure

Scenes van de afleveringen werden getranscribeerd, om te kunnen analyseren welke emoties er in de scene naar voren kwamen en hoe deze werden gereguleerd. Voor het transcribreren werd er letterlijk getranscribeerd, waarbij ook stopwoordjes of aarzelingen werden opgeschreven. Om de emoties te detecteren die fysiek werden geuit, zijn er ook houdingen en lichaamstaal genoteerd. Hierbij werd bijvoorbeeld genoteerd: '*Ernie kijkt boos naar Elmo, met gefronste wenkbrauwen*'. Ook is er aan het begin van een scene genoteerd waar de figuren zich bevinden en wat ze aan het doen zijn. Eventuele handelingen of gebaren zijn ook genoteerd wanneer dit relevant bleek. De scenes die werden getranscribeerd waren enkel de scenes waarin de volgende figuren voorkwamen:

- Pino
- Tommie
- Iniemienie
- Bert en/of Ernie

Er is expliciet gekozen voor deze figuren wegens hun prominente rollen in de afleveringen en om een haalbare afbakening te creëren. Liedjes in de afleveringen die geen conversaties bevatten zijn buiten de analyse gelaten.

Analyse

Voor de open codering is iedere losse zin uit het transcript geanalyseerd om te detecteren of er een emotie of regulatie aanwezig was. Hiermee werd de aflevering opgesplitst in kleine betekenisvolle elementen, waarmee een constantere interpretatie binnen kwalitatief onderzoek kon plaatsvinden (Erlingsson & Brysiewicz, 2022). De coderingen zijn niet vooraf bepaald en er is dus ook geen gebruik gemaakt van een bestaand coderingsschema om een beperkte interpretatie zoveel mogelijk te voorkomen. De analyse had deels een deductief karakter, waarbij op voorhand duidelijk wordt gemaakt op welke elementen wordt gelet tijdens de analyse. Anderzijds is er ook inductief gewerkt, omdat er op voorhand niet is bepaald welke emoties zouden worden genoteerd (Flick, 2023). Wanneer er een emotie of regulatie werd gedetecteerd is deze gemarkeerd in een kleur. Een emotie werd rood gemarkeerd, een regulatie werd groen gemarkeerd en zelfregulatie werd blauw gemarkeerd.

De analyse is een interpretatieve bezigheid en in dit onderzoek gedaan door één onderzoeker. Om zo nauwkeurig en consistent mogelijk te werken, is er drie keer geanalyseerd en is er iedere keer gebruik gemaakt van de combinatie van drie indicatoren

(benoemen, taalgebruik/intonatie, fysiek) om een emotie te detecteren. Daarnaast zijn er een aantal voorbeeldzinnen toegevoegd in de resultaten om het onderzoek zo volgbaar mogelijk te maken. Hoewel dit zo nauwkeurig mogelijk is gedaan, ligt de focus van dit onderzoek niet op het exact classificeren van de emoties, maar op de patronen die zichtbaar zijn tussen de twee tijdsperioden.

Tijdens de eerste analyse van de transcripten is er met een volledig open visie gekeken naar de zinnen, waarbij een directe associatie meteen werd gemarkeerd en de emotie erbij is geschreven.

Tijdens de tweede analyse is er opnieuw naar de transcripten gekeken. Een aantal gemarkeerde gedragingen of uitingen bleken meer een eigenschap te zijn, en zijn dus geschrapt. Soms waren er meerdere emoties die passend waren bij de specifieke situatie en moest er dus een keuze worden gemaakt in welke emotie er werd gecodeerd. Er is altijd een keuze gemaakt, waarbij de drie indicatoren in combinatie met de context de doorslag gaven. Hoewel er zo gedetailleerd mogelijk is getranscribeerd, is er waar nodig een stuk van de aflevering opnieuw bekeken om de indicator nog eens te analyseren. Sommige emoties hebben tijdens de tweede analyse een ander label gekregen. Er is nagegaan of sommige emoties die erg dicht bij elkaar lagen konden worden gegroepeerd, wederom aan de hand van de drie indicatoren. Hierdoor werd de lijst met emoties compacter en dit maakte de vegelijking tussen de twee tijdsperioden overzichtelijker. De derde analyse werd gedaan om de transcripten en de analyses nog eens te controleren.

Op basis van de analyses zijn de frequenties van de aanwezige emoties en regulaties in frequentietabellen gezet. Hierbij staan de meest frequente emoties bovenaan, de minst frequente emoties onderaan.

Ook zijn er tabellen gemaakt voor de individuele versus relationele context van de emoties. Dit is gedaan om niet alleen te analyseren *welke* emoties er naar voren komen, maar ook *hoe* die emoties naar voren komen. Aan de hand van deze verschillen valt er iets te zeggen over het verschil in nadruk tussen de twee tijdsperioden. Er is voor een individuele context expliciet gekeken naar een emotie die werd ervaren terwijl er niemand anders in de scene aanwezig was. Voor de relationele context is er gekeken naar emoties die in een patroon van interactie liggen, als reactie op een ander figuur.

Daarnaast is er met een tabel onderscheid gemaakt in de uiting van de emotie. Hierbij werden de volgende onderdelen onderscheiden:

- Emotie is specifiek benoemd door het figuur zelf of door een ander
- Emotie wordt fysiek geuit, in gezichtsuitdrukking of lichaamstaal
- Emotie wordt gedetecteerd in taalgebruik of intonatie

Wanneer er meerdere indicatoren van toepassing waren, is degene waaruit de emotie het meest bleek gekozen.

Ook zijn er tabellen opgesteld voor de frequentie van emotieregulatie door een ander en door het figuur zelf. Dit laat zien in hoeverre er sprake is van reactie op de emotie van een ander of zichzelf.

Tot slot is er een analyse gemaakt voor de normativiteit van de emoties, aan de hand van de tabellen en transcripten. Dit is gedaan om een diepgaandere laag aan te brengen in het onderzoek. Naast het analyseren hoe en welke emoties er voorkomen, kan er op deze manier worden gekeken wat de betekenis is achter die emoties. Door deze normativiteit mee te nemen in de analyse wordt vastgesteld in hoeverre Sesamstraat bijdraagt aan en meegaat met verschuivende pedagogische ideeën. Hierbij is gekeken naar de selectie van emoties, de regulaties en de context. Vervolgens zijn er conclusies getrokken uit de analyses en zijn deze verwerkt in de resultatensectie en conclusie.

Resultaten

Gepresenteerde emoties

De gepresenteerde emoties in de afleveringen uit beide tijdsperioden bevatten een vergelijkbaar palet aan emoties; er is in beide perioden een breed palet te herkennen.

In tabel 1 en 2 zijn de frequenties van de emoties weergegeven voor respectievelijk de afleveringen uit de jaren 90 en de hedendaagse afleveringen. Deze frequenties zijn gebaseerd op het totaal van de vier afleveringen uit beide losse tijdsperioden. De hogere frequenties staan bovenaan de lijst, de lagere frequenties staan onderaan.

In de afleveringen uit de jaren 90 zijn 18 verschillende emoties gedetecteerd, in de afleveringen uit de hedendaagse afleveringen zijn dit er 20. Voor de afleveringen uit de jaren 90 is er 103 keer een emotie gedetecteerd, waar dit voor de hedendaagse afleveringen op 122 ligt. Hieruit blijkt dat er in de hedendaagse afleveringen meer emoties voorkomen en dat er daarnaast meer verschillende emoties te detecteren zijn.

Tabel 1

Frequenties en percentages van emoties uit afleveringen jaren 90

Emotie	**Frequentie**	**Percentage (%)**
Enthousiasme	26	25,2%
Irritatie	20	19,4%
Verrassing	8	7,8%
Wanhoop	8	7,8%
Teleurstelling	8	7,8%
Verwarring	6	5,8%
Verontwaardiging	5	4,9%
Blijdschap	5	4,9%
Boosheid	4	3,9%
Argwaan	3	2,9%
Geschoktheid	2	1,9%
Machteloosheid	2	1,9%
Onzekerheid	1	1,0%
Verbazing	1	1,0%
Tevredenheid	1	1,0%
Verdriet	1	1,0%
Angst	1	1,0%
Afkeer	1	1,0%
18	103	100%

Tabel 2

Frequenties en percentages van emoties uit hedendaagse afleveringen

Emotie	**Frequentie**	**Percentage (%)**
Enthousiasme	36	29,5%
Angst	13	10,7%
Verbazing	11	9,0%
Blijdschap	10	8,2%
Irritatie	7	5,7%
Onzekerheid	6	4,9%
Teleurstelling	6	4,9%
Trots	6	4,9%
Verdriet	5	4,1%
Eenzaamheid	4	3,3%
Verwarring	3	2,5%
Boosheid	3	2,5%
Verrassing	3	2,5%
Wanhoop	2	2,2%
Tevredenheid	2	1,6%

Verontwaardiging	1	1,6%
Machteloosheid	1	0,8%
Pijn	1	0,8%
Afkeer	1	0,8%
Schuldgevoel	1	0,8%
20	122	100%

Sommige emoties komen uitsluitend in één van beide tijdsperioden voor. De afleveringen uit jaren 90 bevatten de emoties geschoktheid en argwaan. Deze emoties zijn niet waargenomen in de hedendaagse afleveringen. De hedendaagse afleveringen bevatten daarentegen de emoties trots, eenzaamheid, pijn en een schuldgevoel. Deze benoemde emoties komen niet expliciet naar voren in de afleveringen uit de jaren 90.

Enthousiasme is in beide tijdsperioden de meest frequente emotie. Dit blijkt in de afleveringen uit de jaren 90 uit zinnen als: '*Mooi zeg!' 'Wauw!'* (Sesamstraat – 'Het Circus' 1992) en '*Zo ini, dit staat je wel hartstikke te gek!*' (Sesamstraat – 'De pet van meneer Aart' 1998). Ook in de hedendaagse afleveringen komt de emotie naar voren, in uitingen als '*Oh wat is dit netjes!*', '*Wat is die mooi!'* En '*Want ik vind dat ook wel gaaf!*' (Sesamstraat – '10 voor Bert en Ernie' 2019). Waar een duidelijker onderscheid tussen de perioden naar voren komt is bij de nummers twee; in de afleveringen uit de jaren 90 is na enthousiasme irritatie de emotie die het vaakst is gedetecteerd en voor de hedendaagse afleveringen is dit angst.

Irritatie in de afleveringen uit de jaren 90 blijkt uit uitingen als: '*Ja wat nou weer?'* en *'Is het nou eens een keer afgelopen? Ik wil slapen! Anders ga je maar in je eigen bed*' (Sesamstraat – 'Tommie kan niet slapen' 1992). Dit zijn beide uitingen met een duidelijk geïrriteerde ondertoon.

Angst komt in de hedendaagse afleveringen relatief vaak voor. Voorbeelden waarin die angst wordt geuit zijn: *'Ik ben wel bang'* en *'Dit is wel een euh erg griezelige film he?'* (Sesamstraat - 'Spannend' 2019). Maar ook het feit dat Ernie begint te beven tijdens het kijken van de film, waarin de emotie zich expliciet fysiek uit.

Individuele versus relationele context emoties

In de hedendaagse afleveringen verschijnen relatief meer emoties die individueel worden gepresenteerd, waarbij het figuur alleen aanwezig was in de scene. Emoties zoals eenzaamheid, trots (op zichzelf) en wanhoop waren veelal aanwezig. '*Maar ik kan het wel in míjn eentje*' (Sesamstraat - 'Spannend' 2019) zegt Iniemienie in een scene waarin ze alleen is. Bij de afleveringen uit de jaren 90 liggen de emoties meer in een patroon van interactie, waarbij de emotie een reactie is op het gedrag van een ander figuur. Irritatie, boosheid en verontwaardiging zijn hier voorbeelden van. '*Dierenbeul!*' Roept Iniemienie bijvoorbeeld naar Gerda (Sesamstraat - 'Het cricus' 1992). In tabel 3 en 4 zijn deze vergelijkingen te aanschouwen.

Tabel 3
Individuele versus relationele context emotie uit afleveringen jaren 90

Context emotie	**Frequentie**	**Percentage (%)**
Emotie individuele context	5	4,9%
Emotie relationele context	98	95,1%
	103	100%

Tabel 4
Individuele versus relationele context emotie uit hedendaagse afleveringen

Context emotie	**Frequentie**	**Percentage (%)**
Emotie individuele context	23	18,9%
Emotie relationele context	99	81,1%
	122	100%

Manier van emoties uiten

De manier van uiten van de emoties verschilt ook in de twee tijdsperioden. In dit onderzoek wordt onderscheid gemaakt tussen een emotie die wordt benoemd door het figuur zelf of een ander, een emotie die fysiek geuit wordt en een emotie die wordt geuit in taalgebruik. In tabel 5 en 6 zijn deze verschillen te aanschouwen.

Tabel 5
Manier van uiten emoties afleveringen jaren 90

Emotie benoemd door zichzelf of een ander figuur	Emotie fysiek geuit	Emotie geuit in manier van spreken	Totaal
0	11	92	103

Tabel 6

Manier van uiten emoties hedendaagse afleveringen

Emotie benoemd door zichzelf of een ander figuur	Emotie fysiek geuit	Emotie geuit in manier van spreken	Totaal
9	11	102	122

Bij de herkenning van de emotie tijdens de analyse zijn in de jaren 90 nul emoties benoemd door een ander figuur of door zichzelf, 11 emoties fysiek geuit en 92 emoties door de manier van spreken. In de hedendaagse afleveringen gaat dit om 9 specifieke benoemingen van emoties door een ander figuur of zichzelf, 11 emoties die fysiek zijn geuit en 102 emoties die zijn geobserveerd door de manier van spreken.

De meeste emoties worden in beide tijdsperioden geuit door de manier van spreken. In de afleveringen uit de jaren 90 wordt de emotie geen enkele keer expliciet benoemd. In de hedendaagse afleveringen wordt de emotie wel een aantal keer specifiek benoemd door een ander of door het figuur zelf, zoals in het volgende voorbeeld: *'Oh, hallo! Ik ben zo blij dat jullie er zijn!'* zegt Ernie (Sesamstraat - '10 voor Bert & Ernie' 2019).

Emotieregulatie

Er zijn 14 momenten van emotieregulatie in de afleveringen uit de jaren 90 en 33 momenten van emotieregulatie in de hedendaagse afleveringen. Het aantal regulatiemomenten ligt daarmee meer dan twee keer zo hoog in de hedendaagse afleveringen. Wanneer er wordt gekeken naar zelfregulatie gaat dit om 1 keer in de afleveringen uit de jaren 90 en 7 keer in de hedendaagse afleveringen. In tabel 7 worden deze verschillen duidelijk gemaakt.

Het aantal regulatiemomenten ligt in de hedendaagse afleveringen hoger dan in de afleveringen uit de jaren 90 en zelfregulatie komt vrijwel alleen in de hedendaagse afleveringen voor.

Tabel 7
Emotieregulatie door ander figuur en zelfregulatie uit afleveringen jaren 90 versus hedendaagse afleveringen

		Emotieregulatie door ander figuur	**Zelfregulatie**	**Totaal**
Afleveringen jaren 90	*N*	13	1	14
	%	92,9%	7,1%	100%
Hedendaagse afleveringen	*N*	26	7	33
	%	78,8%	21,2%	100%

Welke soort emoties worden gereguleerd is terug te vinden in tabel 8.

Tabel 8
Emoties die worden gereguleerd in beide tijdsperioden

	Emotie die wordt gereguleerd	**Frequentie**
Jaren 90	Teleurstelling	3
	Wanhoop	3
	Argwaan	2
	Machteloosheid	2
	Irritatie	1
	Afkeer	1
	Verontwaardiging	1
	Verwarring	1
Totaal	8	14
Hedendaagse afleveringen	Angst	12
	Onzekerheid	8
	Eenzaamheid	3

	Verbazing	3
	Verdriet	2
	Boosheid	2
	Pijn	1
	Afkeer	1
	Verwarring	1
Totaal	9	33

In beide perioden worden de emoties afkeer en verwarring gereguleerd. Emoties die het vaakst worden gereguleerd in de afleveringen uit de jaren 90 zijn teleurstelling, wanhoop en argwaan. In de hedendaagse afleveringen zijn dit angst, onzekerheid en eenzaamheid. In totaal worden er in de afleveringen uit de jaren 90 8 verschillende emoties gereguleerd en in de hedendaagse afleveringen zijn dat er 9.

In tabel 9 zijn de emotieregulatietechnieken gepresenteerd van beide tijdsperioden.

Tabel 9
Emotieregulatietechnieken uit beide tijdsperioden

	Regulatietechniek	**Frequentie**
Jaren 90	Relativeren	5
	Probleem oplossen	4
	Gedachten omdraaien	2
	Uitleg geven	1
	Alternatief bieden	1
	Afleiding bieden	1
Totaal	6	14
Hedendaagse afleveringen	Geruststellen	11
	Gedachten omdraaien	5
	Uitleg geven	5
	Onderdrukken emotie	3
	Empathie tonen	3
	Relativeren	3
	Bevestiging geven	2
	Complimenteren	1

Totaal	8	33

In de afleveringen uit de jaren 90 komen 6 verschillende regulatietechnieken voor. Relativeren, problemen oplossen en gedachten omdraaien zijn hierbij het meest frequent. Voor de hedendaagse afleveringen zijn er 8 verschillende regulatietechnieken. Geruststellen, gedachten omdraaien en uitleg geven komen hier naar voren als prominente regulatietechnieken. Problemen oplossen en gedachten omdraaien komen in beide tijdsperioden naar voren.

Voor de jaren 90 wordt bijvoorbeeld machteloosheid gereguleerd door Aart: *'Denk dan aan iets leuks ofzo of ga schaapjes tellen'* (Sesamstraat - 'Tommie kan niet slapen' 1992) wanneer Tommie niet kan slapen. Hier komt duidelijk de regulatietechniek naar voren waarbij het probleem moet worden opgelost. Maar ook argwaan van Aart, die stelt dat kinderen van tegenwoordig maar slordig met hun kleding zijn, wordt gereguleerd: *'Ach welnee'* (Sesamstraat - 'De pet van meneer Aart' 1998) is het antwoord van Lot. Hierbij worden de zorgen van Aart teruggedrongen en blijkt de relativering. Wanneer een emotie terecht lijkt te zijn, wordt deze vaak direct 'opgelost'.

In de hedendaagse afleveringen wordt wanhoop van Ernie bijvoorbeeld gereguleerd door Bert: *'Ik ben gekomen om jou te helpen!'* (Sesamstraat - '10 voor Bert en Ernie' 2019) Zegt Bert op het moment dat Ernie er even niet meer uitkomt tijdens een klus. Hierbij wordt zichtbaar dat de figuren elkaar ondersteunen wanneer de een zich wanhopig voelt en komt de techniek van het probleem oplossen weer terug. Maar ook onzekerheid wordt aangepakt door de figuren die aan tafel vertellen dat er niets mis is met de kookkunsten van Frank: *'Frank met die gehaktbal is helemaal niks mis'* (Sesamstraat - 'Koken' 2018). Onzekerheid wordt hier verminderd door de geruststelling van een ander figuur.

Gedachten omdraaien komt in de hedendaagse afleveringen ook vaker voor. '*Ja! niemand komt mij instoppen, of voorlezen, nee.. Maar dat geeft niet!* (Sesamstraat - 'Spannend' 2019). Iniemienie toont hier duidelijk een gevoel van eenzaamheid. Toch draait ze haar gedachten om en komt er juist een gevoel van trots naar voren. Hierbij wordt laten zien dat een emotie er mag zijn en dat het figuur zelfregulatie kan toepassen.

Normativiteit

De emoties die voorkomen in de afleveringen uit Sesamstraat en de manier waarop ze worden vormgegeven, zegt iets over hoe Sesamstraat zowel een actieve bijdrager is aan de overdracht van de heersende emotiecultuur, als een weerspiegeling van de aanwezige emotiecultuur en pedagogische ideeën in die tijdsperiode. De selectie van emoties, de manier waarop ermee wordt omgegaan en de context waarin de emoties worden gepresenteerd geven een duidelijk beeld van wat wordt geacht als wenselijk. De verschuivende pedagogische ideeën resulteren in een verschil tussen de twee tijdsperioden op het gebied van normativiteit.

Een overeenkomst tussen de twee tijdsperioden is dat er een breed palet aan emoties is. De emoties die voorkomen zijn constructen met een betekenis en met een bepaald doel. De selectie van emoties die in de afleveringen voorkomt maakt de afleveringen al direct in zeker mate sturend. Enthousiasme wordt in beide perioden vaak getoond en wordt dan vaak aangemoedigd. Wanneer Tommie door een verrekijker kijkt zegt hij enthousiast '*Wauw! Ver ini!'* (Sesamstraat - 'Tommie kan niet slapen' 1992) waarop Iniemienie meteen reageert dat ze ook wil kijken. De hoge frequentie voor de emotie enthousiasme zegt iets over de manier waarop de makers van het programma denken over enthousiasme, het blijkt voor hen een belangrijke emotie te zijn die nadrukkelijk naar voren mag komen in de afleveringen en relevanter is dan andere emoties. Het wordt vaak aangemoedigd en dus geframed als iets positiefs en iets van betekenis. Mogelijk is dit door het beeld dat de makers hebben over de belevingswereld van een kind en wordt dit in de pedagogische wereld als wenselijk gezien. Echter zijn er ook emoties die helemaal niet aan bod komen in de afleveringen, zoals jaloezie, ongemak en schaamte. De afwezigheid van emoties is van betekenis; het programma suggereert dat bepaalde emoties aandacht verdienen en andere niet, hoewel de makers zich hier misschien niet bewust van zijn.

Opvallend is dat irritatie relatief vaak voorkomt in de afleveringen uit de jaren 90, maar dit wordt niet frequent gereguleerd. Boosheid komt ook een aantal keer voor, maar ook deze emotie wordt niet gereguleerd. De afwezigheid van regulatie suggereert dat deze emoties in de context waarin ze zich bevinden acceptabel zijn. Irritatie en boosheid kunnen

functioneel zijn maar anderzijds hoeven deze niet altijd nodig of gepast te zijn. Hierbij ontbreken dus andere benaderingen van irritatie en boosheid.

Er bestaat een contrast met de hedendaagse afleveringen. Angst heeft in de hedendaagse afleveringen een hoge frequentie en wordt in bijna alle gevallen ook gereguleerd: '*Rustig Ernie, het is maar een film he, alsjeblieft wees rustig nou*' (Sesamstraat – 'Spannend' 2019). Dit wekt de suggestie dat angst aandacht verdient en mag worden benoemd, maar dat het gewenst is dat je deze emotie kan managen. Dit past bij de hedendaagse pedagogiek waarin emotie en met name emotiemanagement centraal staat. Angst wordt gepresenteerd als iets wat niet een langdurige gemoedstoestand zou moeten zijn, maar iets wat wordt opgelost. Andere interpretaties van angst blijven achterwege, wat opvallend is, aangezien angst evolutionair gezien ook heel nuttig kan zijn. In de afleveringen uit de jaren 90 werd de emotie vooral impliciet weergegeven, in de hedendaagse afleveringen mogen de emoties worden benoemd en besproken, maar is het reguleren van deze emoties wel belangrijk.

Een opvallende overeenkomst tussen de twee tijdsperioden is dat de emoties die voorkomen enigszins worden vereenvoudigd, door de emoties altijd in dezelfde scene op te lossen. Emoties komen in het programma over als iets wat uiteindelijk altijd op te lossen valt, waarbij geen rekening wordt gehouden met complexere, langdurige emotionele gedragingen. Voorbeelden zoals trauma en rouw blijven volledig buiten beschouwing. Hiermee blijven de emoties toegankelijk, maar tegelijkertijd worden ze hiermee simpeler gemaakt.

Naast de normativiteit rondom selectie en regulatie is het interessant om te kijken naar de manier van emoties uiten en de context waarin dit dan wel niet acceptabel wordt gevonden. Zo mag Tommie in de hedendaagse afleveringen wel zijn angst uiten over het onweer in een rustige ruimte met één ander persoon, maar moet Ernie niet te lang doorgaan over hoe eng hij de film vindt door dit nogal luidruchtig te uiten, omdat dit zorgt voor overlast bij de anderen in de bioscoop. Op deze manier wordt ook duidelijk gemaakt hoe de manier van uiten en de context van invloed zijn op de acceptatie van emoties. In de hedendaagse afleveringen zien we duidelijk dat het schikken naar de sociale regels en het beheersen van je emoties wordt benadrukt, waar dit in de afleveringen uit de jaren 90 niet zo duidelijk wordt laten zien.

Kinderen leren in de hedendaagse afleveringen niet alleen over welke emoties er zijn, maar ook hoe en in welke mate deze acceptabel zijn om te voelen en te uiten. Hiermee draagt Sesamstraat mogelijk in zekere mate bij aan burgerschapsvorming, het creëert een beeld van wat wenselijk gedrag is in de samenleving. Hiermee heeft het programma ook bredere maatschappelijke en uiteindelijk misschien wel politieke doeleinden. In de hedendaagse afleveringen valt er een meer instructiegerichte aanpak op het gebied van emoties te detecteren, wat de hedendaagse afleveringen een sterkere mate van emotionele sturing geeft.

Conclusie

De onderzoeksvraag die in dit onderzoek centraal stond richtte zich op de verschillen en overeenkomsten in emoties, emotieregulatie en normativiteit tussen Sesamstraat-afleveringen uit de jaren 90 en de hedendaagse afleveringen. Er is onderzocht welke emoties werden gepresenteerd, op welke manier deze werden gepresenteerd, welke regulatietechnieken werden toegepast en er is gekeken naar normativiteit rondom de emoties. Uit de resultaten blijkt dat er tot op zekere hoogte continuïteit is, maar dat er ook opvallende veranderingen zijn.

In beide tijdsperioden is er een vergelijkbare lijst aan emoties te herkennen, en speelt enthousiasme een belangrijke rol. Er zijn in de hedendaagse afleveringen meer en meer verschillende emoties te herkennen, en ook wordt er meer gereguleerd dan in de afleveringen uit de jaren 90. In de afleveringen uit de jaren 90 vroegen emoties eerder om praktische oplossingen dan uitgebreide analyses en besprekingen. Daarbij speelt zelfregulatie een belangrijkere rol in de hedendaagse afleveringen. De context van de emoties laat zien dat het figuur in de hedendaagse afleveringen vaker als een zelfstandig karakter wordt neergezet, dat eigen emoties kan ervaren, benoemen en herkennen. Daarnaast worden de emoties explicieter benoemd in de hedendaagse afleveringen dan in de jaren 90, waar een emotie vaker moest worden gehaald uit de context en soms ook onverklaarbaar leek. Een interessante tegenstrijdigheid is dat er enerzijds meer ruimte is gekomen voor emoties, maar dat er tegelijkertijd ook meer nadruk ligt op regulatie waardoor er spanning ontstaat tussen emotionele vrijheid en sturing.

Hoewel beide tijdsperioden een sturende en vereenvoudigde selectie van emoties hebben, is er een verschuiving in normativiteit te herkennen, waarbij in hedendaagse afleveringen sterker wordt benadrukt dat het managen en aanpassen naar sociale normen centraal staat, en niet het enkel tonen en aanleren van emoties zoals in de jaren 90. Er zou kunnen worden gesteld dat dit om een verschuiving gaat van observeren naar instrueren in de afleveringen. Dit lijkt te passen bij de bredere maatschappelijke veranderingen in pedagogische contexten, waarbij emotioneel bewustzijn, zelfregulatie en zelfreflectie een prominentere rol hebben gekregen. Het programma kan bijdragen aan burgerschapsvorming en heeft daarmee niet alleen pedagogische doeleinden, maar mogelijk ook politieke doeleinden.

Zowel voortduring als verandering zijn duidelijk te herkennen in de vergelijkende analyse tussen de twee tijdsperioden. De veranderingen suggereren een bredere cultuurhistorische, maatschappelijke verschuiving in de houding tegenover emoties. Emoties zijn in de onderzochte periode explicieter geworden, individualistischer en worden meer gereguleerd. Het programma is niet alleen een weerspiegeling van emoties maar ook van de veranderende denkbeelden over emoties. Het stuurt welke emoties mogen worden gezien, op welke manier en hoe er mee om wordt gegaan waarbij emoties vaak worden vereenvoudigd. Sesamstraat draagt bij aan het aanleren en normaliseren van emoties en daarmee mogelijk aan burgerschapsvorming. Hiermee kan Sesamstraat een belangrijke speler zijn op het gebied van de vormgeving van emotieontwikkeling bij jonge kinderen.

Discussie

Dit onderzoek geeft een inzicht in de verschuivingen van de rol die emoties innemen in het veel bekeken programma Sesamstraat. Eerdere onderzoeken richten zich op de leerzame doeleinden van het kinderprogramma. Echter is er minder onderzoek gedaan naar emoties in de media en dan met name vanuit een historisch perspectief. Het onderzoek draagt daarmee bij aan nieuwe inzichten over cultuurhistorische veranderingen op het gebied van emoties in de pedagogiek.

De patronen die zijn gevonden passen bij de verschuivende pedagogische idealen rondom emoties en het kind. De uitgebreide aandacht voor emoties en het begrijpen en

benoemen van de emoties passen tot op zekere hoogte bij het hedendaagse beeld over emoties en pedagogiek.

Er zijn een aantal beperkingen omtrent dit onderzoek waardoor resultaten voorzichtig moeten worden geïnterpreteerd. Dit onderzoek is gebaseerd op een relatief klein aantal afleveringen uit beide tijdsperioden en is daarmee slechts een inzicht in de ontwikkelingen op basis van de geanalyseerde afleveringen. De emoties die naar voren komen in een aflevering zijn bovendien deels afhankelijk van het thema en de vier geanalyseerde figuren van de aflevering. Hiermee heeft dit onderzoek een verkennend karakter en is het niet geheel representatief voor alle emoties die voorkomen in Sesamstraat.

Daarnaast zijn de analyses gebaseerd op de interpretaties van emoties en regulaties van de onderzoeker. Deze interpretaties zijn nodig geweest om uitspraken te kunnen doen. Er is zo transparant en consistent mogelijk gewerkt, om een duidelijk beeld van de interpretaties te schetsen. De analyse is dus gebaseerd op één referentiekader, waarbij andere onderzoekers mogelijk andere interpretaties kunnen hebben.

Met het vergelijkende karakter van dit onderzoek is het een waardevol onderzoek en kunnen de inzichten worden meegenomen in nieuwe onderzoeken en discussies rondom emoties in de pedagogiek. Dit onderzoek reflecteert op de manier waarop emoties voor kinderen worden aangereikt vanuit de media. Het onderzoek geeft een inkijk in hoe emoties een plaats krijgen in kinderprogramma's en hoe deze emoties normativiteit vanuit de samenleving rondom emoties kunnen weerspiegelen en produceren.

Vervolgonderzoek zou zich kunnen richten op een groter aantal afleveringen, uit meer verschillende tijdsperioden om de analyse nog uitgebreider te maken. Daarnaast kunnen andere kinderprogramma's worden vergeleken voor een breder beeld van emoties in media. Ook zou er kunnen worden gekeken naar de directe invloed van de programma's op de ervaringen van het kind zelf, om directe effecten van het programma op het kind te tonen.

Referentielijst

Ahmed, S. (2014). *The cultural politics of emotion.* Edinburgh University Press.

Barrett, L. F., Adolphs, R., Marsella, S., Martinez, A. M., & Pollak, S. D. (2019). *Emotional expressions reconsidered: Challenges to inferring emotion from human facial movements*.

Psychological Science in the Public Interest, 20(1), 1–68. https://doi.org/10.1177/1529100619832930

Creswell, J. W., & Plano Clark, V. L. (2018). *Designing and conducting mixed methods research (3rd ed.). Sage.*

Erlingsson, C., & Brysiewicz, P. (2017). *A hands-on guide to doing content analysis*. *African Journal of Emergency Medicine, 12*(3), 143–149. https://doi.org/10.1016/j.afjem.2017.08.001

Fisch, S. M. (2004). *Children's learning from educational television: Sesame Street and beyond*. Lawrence Erlbaum Associates. https://doi.org/10.4324/9781410610553

Flick, U. (2023). *An introduction to qualitative research* (7th ed.). SAGE Publications.

Harverson, J., Horwood, S., Paatsch, L., & Anglim, J. (2025). *Digital technology use and well-being in young children: A systematic review and meta-analysis*. *Developmental Review* https://doi.org/10.1016/j.chb.2025.108660

Janicaud, N., Chen, YW.R., McAuliffe, T. *et al.* The construct components of self-regulation from a systematic review of self-regulation measures in children and adolescents. *Curr Psychol* **45**, 497 (2026). https://doi.org/10.1007/s12144-026-09115-4

Jones, S. M., & Bailey, R. (2019). *Social and emotional learning: A principled science of human development in context*. *Educational Psychologist, 54*(3), 129–143. https://doi.org/10.1080/00461520.2019.1625776

Kearney, M. S., & Levine, P. B. (2019). *Early childhood education by television: Lessons from Sesame Street*. *American Economic Journal: Applied Economics, 11*(1), 318–350. https://doi.org/10.1257/app.20170300

Kostyrka-Allchorne, K., Cooper, N. R., & Simpson, A. (2016). *The relationship between television exposure and emotional development in early childhood. Developmental Review, 57*, 100924. https://doi.org/10.1016/j.dr.2016.12.002

Krippendorff, K. (2018). *Content analysis: An introduction to its methodology* (4th ed.). Sage

Lünenborg, M., & Maier, T. (2018). *The turn to affect and emotion in media studies*. *Media and Communication, 6*(3), 1–4 https://doi.org/10.17645/mac.v6i3.1732

Music Planet. (2020, 15 juli). *2019 01 07 Sesamstraat 10 voor Bert & Ernie* [Video]. YouTube. https://www.youtube.com/watch?v=5HDv1WzYyEc

Olsen, S. (Ed.). (2015). *Childhood, youth and emotions in modern history: National, colonial and global perspectives*. Palgrave Macmillan

Plamper, J. (2017). *An interview with Jan Plamper: On the history of emotions*. *Explorations in Russian and Eurasian History, 18*(3), 453–460. https://doi.org/10.1353/kri.2017.0031

Sheppes, G., Suri, G., & Gross, J. J. (2015). *Emotion regulation and psychopathology*. *Annual Review of Clinical Psychology, 11*, 379–405. https://doi.org/10.1146/annurev-clinpsy-032814-112739

Televisienostalgie. (2018, 14 november). *Sesamstraat aflevering het circus* [Video]. YouTube. https://www.youtube.com/watch?v=s0dh19yw_hg

Televisienostalgie. (2019, 3 maart). *Sesamstraat aflevering tommie kan niet slapen* [Video]. YouTube. https://www.youtube.com/watch?v=6jclIyJkwfg

Televisienostalgie. (2018, 5 december). *Sesamstraat aflevering de pet van meneer Aart* [Video]. YouTube. https://www.youtube.com/watch?v=NJIEgZN6-sw

Televisienostalgie. (2019, 11 november). *Sesamstraat aflevering Muziek Luisteren* [Video]. YouTube. https://www.youtube.com/watch?v=aohv1F-giq8

Toro-Blanco, P. (2020, October 27). *History of education and emotions*. https://doi.org/10.1093/acrefore/9780190264093.013.1464

Twan van Loon. (2019, 12 januari). *2019 01 10 Sesamstraat spannend* [Video]. YouTube. https://www.youtube.com/watch?v=l8Gr0M3986k

Twan van Loon. (2019, 12 januari). *2018 12 25 Sesamstraat Koken* [Video]. YouTube. https://www.youtube.com/watch?v=rI-i9qPXnrg

Twan van Loon. (2019, 12 januari). *2019 01 01 Sesamstraat namen* [Video]. YouTube. https://www.youtube.com/watch?v=btquF7AdC8E

Zembylas, M. (2016). *The Contribution of Non-representational Theories in Education: Some Affective, Ethical and Political Implications. Stud Philos Educ* ***36****, 393–407* https://doi.org/10.1007/s11217-016-9535-2

Bijlage 1: Verklaring gebruik generatieve AI-Tools

Inleiding:

Gebruikte AI-systemen: ChatGPT via www.chatgpt.com

Gebruikte definiteve prompts: 'Geef de structuur van een inleiding van een universitair bachelorwerkstuk'

Toepassing: Gebruikt om structuur aan te brengen in de inleiding

Aanpassingen: Aan de hand van de gegeven structuur zelf een inleiding geschreven

Methoden:

Gebruikte AI-systemen: ChatGPT via www.chatgpt.com

Gebruikte definitieve prompts: 'Geef aan wat de indeling is van een methodesectie in een universitaire scriptie'

Toepassing: Gebruikt om een idee te krijgen van de indeling van de methode

Aanpassingen: Vergeleken met de handleiding van de RUG en op basis daarvan een indeling voor de methodesectie gemaakt

Resultaten:

Gebruikte AI-systemen: ChatGPT via www.chatgpt.com

Gebruikte definitieve prompts: 'Controleer de resultatensectie op grammaticale fouten' 'Geef een voorbeeld van een verdeling van deelonderwerpen van de analyse'

Toepassing: Gebruikt om de zinnen soepeler te laten lopen en eventuele fouten eruit te halen en om deelonderwerpen te verdelen

Aanpassingen: Verbeteringen toegepast in de zinnen, deelonderwerpen inspiratie gebruikt

Conclusie en discussie:

Gebruikte AI-systemen: ChatGPT via www.chatgpt.com

Gebruikte definitieve prompts: 'Geef een structuur van een conclusie en een discussie in een universitaire scriptie'

Toepassing: Gebruikt om een indeling en een onderscheid te vinden tussen de conclusie en de discussie

Aanpassingen: Vergeleken met andere universitaire scripties en op basis daarvan een indeling voor de conclusie en discussie gemaakt